

KONSULTANT KRAJOWY
w dziedzinie medycyny rodzinnej
Dr hab. Agnieszka Mastalerz-Migas

Wykaz piśmiennictwa obowiązujący lekarzy realizujących kształcenie specjalizacyjne
oraz przygotowujących się do egzaminu specjalizacyjnego
w dziedzinie MEDYCYNY RODZINNEJ

2020

Podręczniki obowiązkowe w języku polskim*

1. *Medycyna rodzinna. Podręcznik dla lekarzy i studentów*, red. A. Windak, S. Chlabicz, A. Mastalerz-Migas, Poznań, Termedia Wydawnictwa Medyczne, 2015.
2. *Medycyna rodzinna*, red. J. B. Latkowski, W. Łukas, M. Godycki-Ćwirko, Warszawa, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2017.
3. *ABC bilansów zdrowia dziecka: podręcznik dla lekarzy*, red. A. Oblacińska, M. Jodkowska, P. Sawiec, Kraków, Medycyna Praktyczna, 2017.
4. Mrożek-Budzyn D., *Wakcynologia praktyczna*, wyd. 7, Bielsko-Biała, Alfa-Medica Press, 2018 (z uwzględnieniem aktualnego Programu Szczepień Ochronnych na rok 2020).

*Uwaga - w sytuacji, gdy informacje z podręcznika i podanych poniżej wytycznych/rekomendacji pokrywają się tematycznie - obowiązuje wersja z wytycznych, jako bardziej aktualna.

Podręczniki zalecane polskie i obcojęzyczne

1. Garcia T. B., *EKG – sztuka interpretacji*, red. wyd. pol. R. Baranowski, P. Jędrusik, Warszawa, Medipage, 2015.
2. *Żywność i leczenie żywieniowe dzieci i młodzieży*, red. H. Szajewska, A. Horvath, Kraków, Medycyna Praktyczna, 2017.

Czasopisma obowiązkowe w języku polskim

1. „Lekarz POZ” – wyd. Termedia,
  2. „Lekarz Rodzinny” – wyd. Medycyna Praktyczna
- (zeszyty z okresu 2 pełnych lat przed rokiem zdawania egzaminu).

Edukacyjne strony internetowe (obowiązkowe)

1. Zalecenia kliniczne dotyczące postępowania u chorych na cukrzycę 2020. Stanowisko Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego (w zakresie zadań lekarza rodzinnego) – dostęp online:
https://cukrzyca.info.pl/zalecenia_kliniczne/zalecenia_kliniczne_dotyczace_postepowania_u_chorych_na_cukrzyce_2020
2. Zasady postępowania w nadwadze i otyłości w praktyce lekarza rodzinnego – dostęp online:
<https://www.klrwp.pl/strona/494/zasady-postepowania-w-nadwadze-i-otylosci-2017/pl>

3. Zasady postępowania w nadciśnieniu tętniczym – 2019 rok. Wytyczne Polskiego Towarzystwa Nadciśnienia Tętniczego (w zakresie zadań lekarza rodzinnego) – „Nadciśnienie Tętnicze w Praktyce” 2019; 5(1): 1-86 – dostęp online: https://nadcisnienietetnicze.pl/ptnt/wytyczne_ptnt
4. Zasady postępowania w niewydolności serca. Wytyczne Kolegium Lekarzy Rodzinnych w Polsce oraz Sekcji Niewydolności Serca Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego – dostęp online: <https://www.klrwp.pl/strona/434/zasady-postepowania-w-niewydolnosci-serca-2017/pl>
5. Wytyczne ESC postępowania w zaburzeniach lipidowych – dostęp online: <https://ptkardio.pl/wytyczne/36-wytyczne-esceas-dotyczace-postepowania-w-dyslipidemiach-jak-dzieki-leczeniu-zaburzen-lipidowych-obnizyc-ryzyko-sercowonaczyniowe>
6. Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w zaburzeniach lipidowych u chorych na cukrzycę – wskazówki dla lekarza praktyka – dostęp online: <https://www.termedia.pl/Postepowanie-diagnostyczno-terapeutyczne-w-zaburzeniach-lipidowych-u-chorych-na-cukrzyce-wskazowki-dla-lekarza-praktyka,98,40091,0,0.html>
7. Wytyczne ESC dotyczące leczenia migotania przedsionków w 2016 roku, opracowane we współpracy z EACTS (w zakresie zadań lekarza rodzinnego) – dostęp online: <https://ptkardio.pl/wytyczne/10-wytyczne-esc-dotyczace-leczenia-migotania-przedsionkow-opracowane-we-wspolpracy-z-eacts>
8. Współdziałanie lekarza POZ i endokrynologa w zakresie diagnostyki i leczenia endokrynopatii – dostęp online: <https://www.termedia.pl/Wspoldzialanie-lekarza-POZ-i-endokrynologa-w-zakresie-diagnostyki-i-leczenia-endokrynopatii,98,29947,0,0.html>
9. Współdziałanie lekarza POZ i endokrynologa w zakresie diagnostyki i leczenia endokrynopatii u dzieci – dostęp online: <https://www.termedia.pl/Wspoldzialanie-lekarza-POZ-i-endokrynologa-w-zakresie-diagnostyki-i-leczenia-endokrynopatii-u-dzieci,98,38596,0,0.html>
10. Wytyczne GINA 2019 – diagnostyka i leczenie astmy (w zakresie zadań lekarza rodzinnego). Omówienie wytycznych w języku polskim – dostępne online, np.: <https://www.mp.pl/pulmonologia/artykuly-wytyczne-astma/218261,postepowanie-wastmie-wedlug-raportu-gina-2019>

11. Wytyczne GOLD 2019 – diagnostyka i leczenie POCHP (w zakresie zadań lekarza rodzinnego). Omówienie wytycznych w języku polskim – dostępne online np.: <https://www.mp.pl/pulmonologia/artykuly-wytyczne/pochp>
12. ReKOMendacje Postępowania w AStmie wczesnodziecięcej dla lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej – KOMPAS POZ – dostęp online: <https://ptmr.info.pl/wp-content/uploads/ReKOMendacje-Postępowania-w-AStmie-wczesnodziecięcej-dla-lekarzy-Podstawowej-Opieki-Zdrowotnej---KOMPAS-POZ-2016.pdf>
13. Rekomendacje profilaktyki, diagnostyki i leczenia grypy u dorosłych dla lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej: FLU KOMPAS POZ – ADULTS – dostęp online: <https://ptmr.info.pl/wp-content/uploads/Flu-KOMPAS-POZ-Adults.pdf>
14. ReKOMendacje Postępowania w GRYPie u dzieci dla lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej – KOMPAS GRYPY – dostęp online: <https://ptmr.info.pl/wp-content/uploads/KOMPAS-grypa-u-dzieci-2019.pdf>
15. Rekomendacje postępowania diagnostyczno-terapeutycznego w kaszlu u dzieci dla lekarzy POZ – dostęp online: <https://ptmr.info.pl/wp-content/uploads/Rekomendacje-postępowania-diagnostyczno-terapeutycznego-w-kaszlu-u-dzieci-dla-lekarzy-POZ-2016.pdf>
16. Postępowanie w kaszlu u osób dorosłych – rekomendacje dla lekarzy rodzinnych – dostęp online: <https://ptmr.info.pl/wp-content/uploads/Postępowanie-w-kaszlu-u-osób-dorosłych---rekomendacje-dla-lekarzy-rodzinnych-2018.pdf>
17. Rekomendacje postępowania w pozaszpitalnych zakażeniach układu oddechowego. 2016 – dostępne on-line: <http://antybiotyki.edu.pl/wp-content/uploads/Rekomendacje/Rekomendacje2016.pdf>
18. Postępowanie u pacjentów z objawami choroby refluksowej przełyku – rekomendacje dla lekarzy rodzinnych – dostęp online: <https://www.termedia.pl/Postepowanie-u-pacjentow-z-objawami-choroby-refluksowej-przelyku-rekomendacje-dla-lekarzy-rodzinnych,98,37924,0,0.html>
19. Diagnostyka i leczenie zakażenia *Helicobacter pylori* – dostęp online: www.termedia.pl/Zasady-diagnostyki-i-leczenia-zakazenia-bakteria-Helicobacter-pylori-98,30315,1,0.html
20. Diagnostyka i leczenie najczęstszych chorób pasożytniczych u dzieci – dostęp online: <https://www.termedia.pl/Diagnostyka-leczenie-i-profilaktyka-najczestszych-chorob-pasozytnicznych-u-dzieci-problemy-wspolczesnego-pediatry-i-specjalisty-medycyny-rodzinnej,98,29958,0,0.html>

21. Diagnostyka i leczenie chorób przenoszonych przez kleszcze. Rekomendacje Polskiego Towarzystwa Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych – dostęp online:
http://www.pteilchz.org.pl/wp-content/uploads/2018/11/borelioza_z_lyme_2018.pdf
oraz: Borelioza z Lyme u dzieci:
<https://www.mp.pl/pediatrica/artykuly-wytyczne/artykuly-przegladowe/203450,borelioza-z-lyme-u-dzieci>
22. Zalecenia Polskiego Towarzystwa Nefrologii Dziecięcej (PTFND) dotyczące postępowania z dzieckiem z zakażeniem układu moczowego – „Forum Medycyny Rodzinnej” 2016; 10(4): 159-178 – dostęp on-line:
https://journals.viamedica.pl/forum_medycyny_rodzinnej/article/view/48982
23. Rekomendacje diagnostyki, terapii i profilaktyki zakażeń układu moczowego u dorosłych, 2015 – dostęp online:
<http://antybiotyki.edu.pl/wp-content/uploads/Rekomendacje/uklmoczowyinternet.pdf>
24. Rekomendacje postępowania w zakażeniach bakteryjnych ośrodkowego układu nerwowego, w zakresie:
rozdział 8: Profilaktyka bakteryjnych zakażeń ośrodkowego układu nerwowego,
rozdział 9: Postępowanie w przypadku wystąpienia zakażenia/zakażeń meningokokowych – dostęp on-line:
http://antybiotyki.edu.pl/wp-content/uploads/Rekomendacje/rekomendacje-ukl-nerwowy_2011.pdf
25. Farmakoterapia bólu u chorych na nowotwory – zalecenia PTBB, PTMR, PTO i in. – dostęp online:
<https://ptbb.pl/zasoby/pobierz-pliki/send/31-farmakoterapia-bolu-u-chorych-na-nowotwory-zalecenia/183-farmakoterapia-bolu-u-chorych-na-nowotwory-zalecenia>
26. Diagnostyka i leczenie depresji – wytyczne dla lekarzy rodzinnych – dostęp online:
<https://wytyczne.org/bazawiedzy/wytyczne-postepowania-w-depresji-u-doroslych-dla-lekarzy-rodzinnych/>
27. Bezpieczne stosowanie benzodiazepin w podstawowej opiece zdrowotnej – rekomendacje dla lekarzy rodzinnych – dostęp online:
https://ptmr.info.pl/wp-content/uploads/rekomendacje_benzodiazepiny-2019.pdf
28. Rekomendacje leczenia pobudzenia u chorych z otępieniem dla lekarzy POZ – dostęp online:
<https://ptmr.info.pl/wp-content/uploads/Rekomendacje-leczenia-pobudzenia-u-chorych-z-otepieniem-dla-lekarzy-POZ-2018.pdf>

29. Wytyczne dotyczące resuscytacji – dostęp online:

<https://www.prc.krakow.pl/wytyczne.html>

Akty prawne obowiązkowe:

1. Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej (Dz. U. 2020 poz. 172) – tekst jednolity.
2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2019 poz. 1373) – tekst jednolity.
3. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. 2019 poz. 1239) – tekst jednolity.
4. Ustawa z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. 2020 poz. 870) – tekst jednolity – w zakresie zadań lekarza.
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 kwietnia 2020 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz. U. 2020 poz. 666).
6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 września 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (Dz. U. 2019 poz. 736) – tekst jednolity i (Dz. U. 2019 poz. 2120).
7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie zakresu zadań lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej i położnej podstawowej opieki zdrowotnej (Dz. U. 2019 poz. 2335).
8. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 grudnia 2019 r. w sprawie zgłaszania podejrzeń i rozpoznania zakażeń, chorób zakaźnych oraz zgonów z ich powodu (Dz. U. 2019 poz. 2430).
9. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. 2018 poz. 753).
10. Program Szczepień Ochronnych na rok 2020.